

SANCTIESTRATEGIE ALCOHOLWET GOOI- EN VECHTSTREEK

DEEL A

Aanleiding actualisatie Sanctiestrategie Alcoholwet en bijbehorende Stappenplan

De per 1 juli 2021 in werking getreden Alcoholwet heeft in 2021 geleid tot het actualiseren en vaststellen van de huidige regionale Sanctiestrategie met bijbehorend stappenplan. Deze stukken zijn als bijlagen bij het Preventie- en Handhavingsplan alcohol en drugs 2021-2024 Regio Gooi- en Vechtstreek¹ gevoegd. Het huidige PHP is verlengd tot en met 2025 en moet geactualiseerd worden. In het te actualiseren PHP kunnen de opgedane toezichts- en handhavingservaringen uit de regio meegenomen worden. Het PHP, inclusief bijlagen, zal regionaal worden gevolgd. De regionale burgemeesters stellen de handhavingsstrategie en het bijgevoegde stappenplan vast via het Districtelijk Veiligheidscollege (DVC). De gemeenteraad stelt het PHP vast, met bijgevoegd de door de burgemeesters vastgestelde bijlagen.

Wellicht ten overvloede: deze sanctiestrategie en het stappenplan ziet uitsluitend op de handhaving van de Alcoholwet.

Wettelijke basis handhavingsbevoegdheid

De wettelijke bevoegdheid (lees: beginselflicht) tot het doen naleven van wetten en regels is gelegen in artikel 125 van de Gemeentewet en in hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Van belang zijn met name de artikelen 5:21 en 5:32.

In enkele gevallen is de handhavingsbevoegdheid geregeld in de desbetreffende bijzondere wet. Dat is het geval voor de Alcoholwet, het Alcoholbesluit en lokale verordeningen welke per aangesloten regiogemeente zijn vastgesteld. Verder zijn in de artikelen 172 t/m 178 van de Gemeentewet diverse bevoegdheden toegekend aan de burgemeester in het kader van handhaving van de openbare orde, het toezicht op openbare gelegenheden, ordeverstoring vanuit woningen, ongeregelde heden etc.

Burgemeester als bevoegd bestuursorgaan m.b.t. de Alcoholwet

De burgemeester is in het algemeen het bevoegde gezag met betrekking tot de Alcoholwet en eveneens voor het handhaven van het horeca-exploitatieregime zoals dat is vastgelegd in lokale verordeningen.

Uitzondering vormt het toezicht op bijvoorbeeld de artikelen: artikel 2a (Prijzsacties met meer dan 25% korting), artikel 14a (Online verkoop van sterke drank) en artikel 20a, derde en vierde lid van de Alcoholwet (verkoop op afstand van sterke drank). De Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA) is daarvoor de controlerende instantie. Daarnaast loopt de strafbaarstelling van artikel 45a Alcoholwet, wederverstreking (van zwak alcoholhoudende dranken of sterke drank door volwassenen aan minderjarigen) via het Openbaar Ministerie. De gemeente behoudt daarbij een signaalfunctie.

¹ Hierna: PHP

Vanuit de instanties die door het Rijk toezichthoudende bevoegdheden hebben gekregen (denk aan de NVWA of de Kansspelautoriteit (hierna: KSA)) kan de gemeente ook actief geïnformeerd worden over aangekondigde activiteiten die in strijd met de wet- en regelgeving zijn. Dit zijn bijvoorbeeld activiteiten die gepland zijn, maar nog niet hebben plaatsgevonden.

Vanuit de KSA worden er bijvoorbeeld actief meldingen gedaan van illegale kansspelen, zoals bijvoorbeeld bingo in horecagelegenheden en sportscholen. Deze casuïstiek vraagt een integrale aanpak. Vaak is de overtreding dan bijvoorbeeld niet alleen het illegale kansspel (denk bijvoorbeeld aan bingo), maar is er ook sprake van schending van artikel 14, tweede lid van de Alcoholwet, ontbreekt een artikel 35 Alcoholwet ontheffing of is de activiteit in strijd met het omgevingsplan en ontbreekt de vereiste omgevingsvergunning. Een integrale aanpak zou dan in principe op zijn plaats zijn, maar kost van alle betrokken partijen² veel capaciteit. Bij tijdige kennisgeving van dit soort voorgenomen illegale activiteiten is *preventieve handhaving* daarom wenselijk. Met preventieve handhaving bedoelen we dat de locatie waar de activiteit gepland is actief benaderd wordt om de geldende wet- en regelgeving toe te lichten en zo nodig preventief (conform stappenplan) te waarschuwen of een preventieve last onder dwangsom op te leggen. Vaak is een ondernemer zich er niet van bewust dat er (met de verhuur van diens lokaliteit) sprake is van een dreigende overtreding. Handhavingstrajecten kunnen voorkomen worden als ondernemers aan de voorkant actief om informatie vragen, maar ook als de gemeente aan de voorkant – daar waar mogelijk – ondernemers actief van informatie voorziet. Door ondernemers in dit soort situaties actief te wijzen op dreigende overtredingen, kunnen de overtredingen mogelijk voorkomen worden.

De burgemeester heeft ter uitvoering van zijn bevoegdheden op grond van de Alcoholwet deze sanctiestrategie ter beschikking. De sanctiestrategie bestaat uit dit document zelf en het bijbehorende geactualiseerde stappenplan. Deze zijn regionaal afgestemd.

Met het vaststellen en het openbaar bekend maken van de sanctiestrategie en het bijbehorende stappenplan is het voor alle betrokkenen duidelijk en kenbaar hoe de burgemeester de Alcoholwet handhaaft. De sanctiestrategie en het stappenplan, zullen als bijlagen bij het PHP worden gepubliceerd.

Uitgangspunten handhavend optreden

Bij het constateren van overtredingen van wet- en regelgeving wordt als algemeen uitgangspunt gesteld dat er in beginsel altijd tegen overtredingen wordt opgetreden. Dit is de beginselplicht tot handhaving.

Daarnaast worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Bij aanpak van overtredingen op grond van de Alcoholwet wordt de sanctiestrategie en het stappenplan gevolgd.
- De basis voor de bepaling van de (hoogte van de) sanctie is neergelegd in het bij deze sanctiestrategie behorende stappenplan. De bestuurlijke boetes op grond van dit stappenplan worden opgelegd middels de in het Alcoholbesluit en de in de bijlage daarvan genoemde categorieën en bedragen. De indexering van deze bedragen op grond van deze regelgeving wordt gevolgd.

² Denk aan toezichthouders van de KSA, de NVWA, de politie, boa's en andere toezichthouders (milieu, bouwen etc.)

- Bij het beoordelen van een overtreding en het bepalen van de juiste sanctiehoogte wordt cumulatief rekening gehouden met:
 - de mogelijke gevolgen van die overtreding;
 - de omstandigheden waaronder die overtreding is begaan;
 - de houding en het gedrag van de overtreder;
 - de voorgeschiedenis;
 - het tijdsverloop tussen constateren van overtreding en beboeten van de overtreding;
 - het subsidiariteits- en proportionaliteitsbeginsel. Dat wil zeggen dat die sanctie wordt toegepast die het minst ingrijpend is en het beste past om het gestelde doel te bereiken.

Vormgeving toezicht op en handhaving van de Alcoholwet

Het toezicht op de Alcoholwet is inrichtingsgebonden. Het toezicht vindt 'periodiek' plaats. Dat betekent dat er niet dagelijks of wekelijks gecontroleerd wordt. Onderscheid wordt gemaakt tussen de reguliere horeca (vergunningplichtig), de paracommerciële horeca (vergunningplichtig), de slijterijen (vergunningplichtig), de artikel 18-bedrijven zoals supermarkten (vergunningvrij), en overige verstrekkers (zoals verkoop van zwak alcoholische drank), (evenementen)ontheffingen en ontheffing van de schenktijden. In het geactualiseerde Preventie- en handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026-2029 is het handhavingsbeleid opgenomen ten aanzien van dit thema. Wat betreft het toezicht ligt het accent op de basiscontroles³ en de leeftijdsgrenzencontroles,⁴ met name door middel van testaankopen.

De geactualiseerde sanctiestrategie is hieronder weergegeven. De scope van de basiscontroles is breder dan de Alcoholwet; de betreffende toezichthouder betreft bij een basiscontrole alle horeca gerelateerde thema's die op de betreffende inrichting van toepassing zijn bij de controle, zoals bijvoorbeeld de exploitatievergunning (geregeld in de lokale verordeningen) en de aanwezigheidsvergunning voor kansspelautomaten etc..

Alcoholwetvergunning

Een alcoholwetvergunning is vereist voor ieder bedrijf dat, of andere organisatie die, alcoholhoudende dranken schenkt en/of verkoopt. Deze vergunning wordt verleend op grond van de Alcoholwet, maar ook de lokale verordening(en) bevat(ten) bepalingen rondom horecagelegenheden en paracommerciële inrichtingen, zoals buurthuizen en sportkantines.

Ontheffing alcoholwetvergunning

Naast een alcoholwetvergunning kent de Alcoholwet ook ontheffingsmogelijkheden, zoals bijvoorbeeld artikel 35 Alcoholwet. Dit betreft een tijdelijke ontheffing voor de verstrekking van zwakalcoholische dranken tijdens evenementen en/of speciale gelegenheden.

³ algehele controle van al dan niet vergunningplichtige verkooppunten

⁴ controle op de verstrekking van drank aan jongeren onder de 18 jaar

DEEL B

Sanctiestrategie Alcoholwet

a. Instrumentarium

Wat betreft de sanctionering van overtredingen van Alcoholwetbepalingen zijn verschillende instrumenten beschikbaar. Naast de algemene, op grond van de Gemeentewet gegeven herstelsancties 'last onder bestuursdwang' en 'last onder dwangsom' geldt dat voor een groot aantal bepalingen de 'bestuurlijke boete' kan worden gegeven. Daarnaast voorziet de Alcoholwet in een aantal bijzondere sancties, te weten het tijdelijk schorsen van de Alcoholwetvergunning, het definitief intrekken van de Alcoholwetvergunning en tot slot geldt in de daartoe aangewezen gevallen op grond van de Alcoholwet het verkoopverbod voor de niet vergunningplichtige verkooppunten.

Het principe van 'three-strikes-out' is een middel dat de wetgever in bijzondere gevallen in de Alcoholwet heeft verwerkt, onder andere om de noodzakelijke gezondheidsbescherming van jongeren te bewerkstelligen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de situatie waarbij een ondernemer persisteert in het overtreden van de wet door alcoholhoudende drank te verkopen aan te jonge personen.

Hieronder worden de diverse handhavingstappen kort toegelicht.

Waarschuwen

Waarschuwen is in dit kader geen formele sanctie, maar wordt wel bij bepaalde overtredingen als instrument ingezet en kan de eerste stap zijn in het stappenplan. Immers, voorlichting en bewustwording bevorderen de naleving van regelgeving. Een waarschuwing is niet vatbaar voor bezwaar- en beroep.

Bestuurlijke boete

Voor een groot aantal overtredingen van de Alcoholwet kan een bestuurlijke boete worden opgelegd. Bestuurlijke boetes op grond van dit PHP en het stappenplan worden opgelegd middels de in het Alcoholbesluit en de in de bijlage daarvan genoemde categorieën en bedragen. De indexerings van deze bedragen op grond van deze regelgeving wordt gevolgd.

In het Alcoholbesluit wordt bepaald welk boetebedrag bij welke overtreding wordt opgelegd. Verhoging van de bestuurlijke boete met 50% dan wel 100% is afhankelijk van het moment waarop de eerdere/eerste bestuurlijke boete is opgelegd en er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds die eerdere / eerste bestuurlijke boete onherroepelijk is geworden (zie artikel 7.3, derde en vierde lid Alcoholbesluit). Er worden geen concrete boetebedragen in het stappenplan vermeld omdat de bedragen door het rijk worden geïndexeerd en deze bedragen gevolgd worden. Het opnemen van concrete bedragen maakt dat het stappenplan te snel achterhaald zou raken.

De bestuurlijke boete is een bestraffende sanctie. Dit in tegenstelling tot de herstelsancties 'dwangsom' en 'bestuursdwang'. Voordeel van de bestuurlijke boete is dat de boete relatief snel kan worden opgelegd, hetgeen het effect van kordate handhaving vergroot. Bovendien hoeft geen beroep te worden gedaan op de politie of het OM. Sommige overtredingen zijn evenwel niet geschikt om te beboeten, bijvoorbeeld omdat het opleggen van een boete de strijdige situatie niet oplost, of

omdat er bijvoorbeeld preventief handhavend opgetreden wordt. In dat geval kan de herstelsanctie last onder dwangsom of bestuursdwang worden toegepast, of kan voor één van de specifieke Alcoholwet-sancties worden ingezet (zoals het intrekken of schorsen van de vergunning).

Zwijgrecht (cautie)

Op grond van artikel 5:10a van de Awb is een overtreder niet verplicht om vragen te beantwoorden of een schriftelijke verklaring af te leggen. Dit wordt het zwijgrecht genoemd en is van toepassing op alle boetebesluiten die opgelegd worden.

Recht op bijstand

Op grond van artikel 2:1, tweede lid van de Awb heeft een overtreder recht op rechtsbijstand. Volgens vaste jurisprudentie van de Hoge Raad en de Raad van State dient hier actief gehoor aan gegeven te worden, gelijktijdig met het geven van de cautie.⁵

Schorsen Alcoholwetvergunning

Een minder drastische sanctie dan het intrekken van de vergunning is het tijdelijk schorsen van de vergunning voor de duur van maximaal 12 weken, op grond van artikel 32 Alcoholwet.

Verkoopverbod (three-strikes-out)

Vergelijkbaar met het schorsen van de Alcoholwetvergunning is het opleggen van een tijdelijk verkoopverbod aan niet-vergunningplichtige verkooppunten zoals supermarkten en winkels (die zwak-alcoholische drank verkopen). Dit verkoopverbod kan alleen worden opgelegd bij overtreding van de leeftijdsgrenzenbepalingen (artikel 20, eerste lid) en kan bovendien alleen worden opgelegd als binnen 12 maanden nadat de eerste overtreding onherroepelijk is geworden, voor de derde maal deze overtreding is begaan. Dit verbod volgt uit artikel 44, eerste lid van de Alcoholwet.

Intrekking Alcoholwetvergunning

Bij bepaalde overtredingen kan worden overgegaan tot het intrekken van de Alcoholwetvergunning. Deze zware sanctie wordt met name ingezet als zich in de inrichting feiten voordoen die gevaar opleveren voor de openbare orde en/of als er sprake is van slecht levensgedrag.

Intrekking exploitatievergunning

Het intrekken van de exploitatievergunning valt buiten de reikwijdte van de Alcoholwet. Per regiogemeente worden/zijn de (on)mogelijkheden hieromtrent vastgesteld.

Last onder dwangsom en last onder bestuursdwang

Het toepassen van de herstelsanctie last onder dwangsom of bestuursdwang is met name geschikt in het geval een strijdige situatie voortduurt en duurzaam moet worden beëindigd, of om herhaling te voorkomen van een eerder begane overtreding. Daarnaast kan een last onder dwangsom ook opgelegd worden om preventief handhavend op te treden.

Een dwangsom zoals vastgesteld in een opgelegde last onder dwangsom is geen afkoopsom, maar heeft ten doel de overtreder te bewegen tot naleving van de voor hem geldende regels. Om dit doel te bereiken kan de hoogte van het bedrag worden afgestemd op het financiële voordeel dat een overtreder kan verwachten bij het niet naleven van deze regels. Van de dwangsom moet een zodanige prikkel uitgaan, dat de opgelegde last wordt uitgevoerd zonder dat een dwangsom wordt

⁵ Zie o.a.: ECLI:NL:HR:2024:1135 en ECLI:NL:RVS:5293

verbeurd. Als de last na het verbeuren van de dwangsommen nog steeds niet wordt uitgevoerd, dan kan een nieuwe (hogere) last onder dwangsom worden opgelegd.

Bij het toepassen van bestuursdwang gaat het om feitelijk beëindigen van de overtreding, zodat door inbeslagname van de alcoholvoorraad of het sluiten van een inrichting. Dit kan op zeer korte termijn worden uitgevoerd, zodat dit instrument met name in spoedsituaties wordt ingezet.

Strafbaarstelling alcoholbezit jongeren openbare ruimte: BSB

De strafbaarstelling van jongeren onder de 18 jaar voor het in bezit hebben van alcohol op 'voor het publiek toegankelijke plaatsen', zoals deze geregeld is in artikel 45 Alcoholwet, kan als enige Alcoholwet-bepaling door middel van een bestuurlijke strafbeschikking (BSB) worden afgedaan, gelijk aan een aantal bepalingen uit de lokale verordeningen.

Bezwaar, (hoger)beroep en voorlopige voorziening(en)

Tegen alle bestuursrechtelijke maatregelen die hierboven worden genoemd (met uitzondering van de waarschuwing), staat bezwaar, (hoger)beroep en de mogelijkheid tot het instellen van een voorlopige voorziening open. Indien de vergunninghouder bezwaar indient, schorst dit de werking van het genomen bestuursrechtelijke besluit niet. De vergunninghouder kan bij de rechtbank een verzoek om voorlopige voorziening indienen. De rechtbank oordeelt dan of het besluit van de burgemeester geschorst of vernietigd kan worden.

Besluiten waarvan achteraf in bezwaar of (hoger) beroep wordt vastgesteld dat deze onrechtmatig waren, kunnen leiden tot schadeclaims. Dit geldt met name bij het schorsen en intrekken van de vergunning, de “three strikes out”, en het toepassen van bestuursdwang.

b. Uitgangspunten

Bij het opstellen en toepassen van de sanctiestrategie zijn de volgende uitgangspunten van belang.

Voorlichting en bewustwording

Omdat voorlichting en bewustwording belangrijke elementen zijn bij het bevorderen van de naleving van regelgeving, is ervoor gekozen om bij bepaalde lichtere overtredingen eerst een waarschuwing te geven. Bij herhaalde overtreding volgt dan alsnog een sanctie.

Preventieve handhaving

Door preventief te handhaven, kan voorkomen worden dat een overtreding wordt gepleegd. In voorkomende gevallen kan er preventief handhavend worden opgetreden (o.g.v. 5:7 Awb). Het dient dan te gaan om situaties waarbij opgetreden wordt voordat een overtreding wordt gepleegd, omdat er sprake is van een klaarblijkelijke dreiging van een overtreding.

Primaire sanctie: bestuurlijke boete

Vanwege het streven naar kordate handhaving wordt bij sanctionering in principe het instrument 'bestuurlijke boete' ingezet. Sommige overtredingen zijn echter ongeschikt om te sanctioneren met een bestuurlijke boete. In die gevallen wordt een alternatieve sanctie voorgesteld (bijvoorbeeld het opleggen van een last onder dwangsom).

Bij herhaalde overtreding: zwaardere sanctionering

Bij herhaalde overtredingen wordt (evt. na een tweede bestuurlijke boete) een zwaardere sanctie toegepast, zoals het verhogen van de boete, een hogere last onder dwangsom, het schorsen van de vergunning, het opleggen van een tijdelijk verkoopverbod, het in beslag nemen van alcohol of het sluiten van de lokaliteit.

Bij ernstige overtreding: direct zwaardere sanctionering

Sommige overtredingen zijn zodanig ernstig dat direct tot het opleggen van een zwaardere sanctie wordt overgegaan, bijvoorbeeld in het geval van (vrees voor) verstoring van de openbare orde of vanwege slecht levensgedrag.

Afwijking van sanctiestrategie

Er kunnen feiten of omstandigheden zijn die het toepassen van de sanctiestrategie onredelijk maken. In dat geval moet er maatwerk worden geleverd, bijvoorbeeld door het geven van een langere hersteltermijn of het matigen van de bestuurlijke boete. Ook kan er aanleiding zijn om juist zwaarder te sanctioneren. Dit is de inherente afwijkingsbevoegdheid van de burgemeester. Bij een dergelijk besluit wordt expliciet gemotiveerd waarom in dat geval van de vastgelegde sanctiestrategie wordt afgeweken.

Spoedeisend belang

Voorts moet worden opgemerkt dat van de hierboven omschreven werkwijze kan worden afgeweken indien sprake is van een spoedeisend belang. Denk daarbij aan situaties dat de openbare orde, de gezondheid, en zedelijkheid in gevaar dreigen te komen. In dat geval wordt niet gewaarschuwd maar direct opgetreden.

Beslistermijn – matigen boete

Artikel 5:51, eerste lid van de Awb bepaalt dat indien van de overtreding een boeterapport is opgemaakt, het bestuursorgaan binnen dertien weken na dagtekening van het boeterapport een besluit moet nemen omtrent het opleggen van een bestuurlijke boete. Overschrijding van de termijn heeft geen gevolgen voor de bevoegdheid om een boete op te leggen (termijn van orde). Dit neemt niet weg dat de rechter de overschrijding van de dertien weken-termijn wel als matigingsgrond kan betrekken in de bepaling van de hoogte van de boete. Of matiging van het boetebedrag wegens schending van artikel 5:51, eerste lid Awb van toepassing is, zal per geval getoetst moeten worden met inachtneming van de vaste lijn van de echtspraak.

c. Stappenplan

In het bijgevoegde Stappenplan wordt artikelsgewijs (maar niet uitputtend) aangegeven welke handhavingsacties er worden genomen na de eerste tot en met de vierde constatering van een bepaalde overtreding.

Stappenplan Alcoholwet 2026

ALCOHOLWET							
Object gericht toezicht	Overtreding van artikel	Korte omschrijving	Actie na 1 ^e constatering	Actie na 2 ^e constatering	Actie na 3 ^e constatering	Actie na 4 ^e constatering	
Zonder vergunning Alcoholwet	Artikel 3	Zonder vergunning het horeca / slijtersbedrijf uitoefenen, maar er is wel tijdig een ontvankelijke aanvraag ingediend (mogelijk zicht op legalisatie)	Schriftelijke waarschuwing, horecagelegenheid is voor eigen rekening en risico geopend				Bijv. overnames
	Artikel 3	Het horeca / slijtersbedrijf uitoefenen terwijl er geen ontvankelijke aanvraag is ingediend, de vergunning niet is aangevraagd, is geweigerd, geschorst, ingetrokken of buiten behandeling gesteld. (geen zicht op legalisatie)	Last onder dwangsom	Verhoogde (recidive) last onder dwangsom + inning eerste last onder dwangsom	Bestuursdwang + inning verhoogde (recidive) last onder dwangsom		Maatwerk
In strijd met Alcoholwet	Artikel 4, vijfde lid	Afschrift ontheffing is niet aanwezig in de inrichting	Schriftelijke waarschuwing	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.	
	Artikel 9, derde lid	Aanwezigheid registratie barvrijwilligers	Schriftelijke waarschuwing herstelbaarheid van één week	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.	
	Artikel 9, vierde lid	Aanwezigheid bestuursreglement	Schriftelijke waarschuwing herstelbaarheid van één week	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Schorsen vergunning voor twee weken.	
	Artikel 10, eerste lid	Verbod rechtstreekse verbinding tussen slijtlokaliteit en neringruimte	Schriftelijke waarschuwing/ herstelbaarheid max. 4 weken of maatwerk	Last onder dwangsom	Vergunning schorsen voor max. twaalf weken	Intrekken vergunning	Geen bestuurlijke boete mogelijk
	Artikel 12, eerste lid	Verbod verstrekking alcoholhoudende drank voor gebruik elders dan in de vergunning aangegeven lokaliteit of terras.	Schriftelijke waarschuwing	Bestuurlijke boete	Schorsen vergunning voor max. 12 weken	Intrekken vergunning	
	Artikel 12, tweede lid	Verbod verstrekking sterke drank elders dan in de vergunning vermelde slijtlokaliteit	Schriftelijke waarschuwing	Bestuurlijke boete	Schorsen vergunning voor max. 12 weken	Intrekken vergunning	
	Artikel 13, eerste lid	Verbod verstrekken alcoholhoudende drank in een horecalokaliteit of op een terras voor gebruik elders dan ter plaatse	Schriftelijke waarschuwing	Bestuurlijke boete	Vergunning schorsen voor twee weken	Intrekken van de vergunning	Zie opmerking artikel 16 en 20, derde lid Alcoholwet

ALCOHOLWET							
Object gericht toezicht	Overtreding van artikel	Korte omschrijving	Actie na 1 ^e constatering	Actie na 2 ^e constatering	Actie na 3 ^e constatering	Actie na 4 ^e constatering	
	Artikel 13, tweede lid	Verbod verstrekken alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse in een slijtersbedrijf zonder verzoek klant om te proeven	Schriftelijke waarschuwing	Bestuurlijke boete	Vergunning schorsen voor twee weken	Intrekken van de vergunning	
	Artikel 14, eerste lid	Andere bedrijfsactiviteiten in slijterij	Schriftelijke waarschuwing	Bestuurlijke boete	Vergunning schorsen voor twee weken	Intrekken van de vergunning	
	Artikel 14, tweede lid	Verbod bedrijfsactiviteiten in horecalokaliteit of op terras	Schriftelijke waarschuwing	Bestuurlijke boete	Vergunning schorsen voor twee weken	Vergunning schorsen voor max. 12 weken	
	Artikel 15	Verbod bedrijfsactiviteiten in lokaliteit behorende bij een inrichting waarbij alleen toegang mogelijk is via de horecalokaliteit	Schriftelijke waarschuwing	Bestuurlijke boete	Vergunning schorsen voor max 12 weken	Intrekken van de vergunning	
	Artikel 16	Automatenverkoop alcoholhoudende drank	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.	Intrekken van de vergunning	
	Artikel 17	Verstrekken alcoholhoudende drank (voor gebruik elders dan ter plaatse) anders dan in gesloten verpakking	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.	Intrekken van de vergunning	
	Artikel 18, eerste lid	Verkoopverbod zwak-alcoholhoudende drank anders dan in de in artikel 18 lid 2 genoemde locaties	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.	Schorsen c.q. intrekken	
	Artikel 18, derde lid	Onderscheid tussen alcoholhoudende en niet alcoholhoudende drank ontbreekt	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.	Schorsen c.q. intrekken	

ALCOHOLWET							
Object gericht toezicht	Overtreding van artikel	Korte omschrijving	Actie na 1 ^e constatering	Actie na 2 ^e constatering	Actie na 3 ^e constatering	Actie na 4 ^e constatering	
	Artikel 19, eerste lid	Verbod illegale bestelservice sterkedrank	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.		
	Artikel 19, tweede lid	Verbod illegale bestelservice zwak alcoholhoudendedrank	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.		
<i>Vergunning-plichtig</i>	Artikel 20, eerste lid	Verstrekken alcoholhoudende drank aan personen van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt.	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.	Intrekken vergunning	

ALCOHOLWET							
Object gericht toezicht	Overtreding van artikel	Korte omschrijving	Actie na 1 ^e constatering	Actie na 2 ^e constatering	Actie na 3 ^e constatering	Actie na 4 ^e constatering	
<i>Niet vergunningplichtig</i>	Artikel 20, eerste lid	Verstrekken alcoholhoudende drank aan personen van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt.	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.		
<i>Evenementen e.a.</i>	Artikel 20, eerste lid	Verstrekken zwak alcoholhoudende dranken of sterke drank aan personen van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt *)	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Ontheffing art. 35 Alcoholwet intrekken alleen indien verstrekt voor meerdere jaren	Gedurende één jaar geen ontheffing meer te verlenen	
	Artikel 20, tweede lid	De leeftijdsvaststelling geschiedt aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet op de identificatieplicht,	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.	Vergunning schorsen voor 2 weken	
	Artikel 20, derde lid	Duidelijk zichtbaar en goed leesbaar te worden aangegeven welke leeftijdsgrens of leeftijdsgrenzen gelden.	Schriftelijke waarschuwing	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Vergunning schorsen voor 2 weken	Intrekking van de Alcoholwet-vergunning is alleen van toepassing op vergunde bedrijven.
	Artikel 20, vierde lid	Aanwezigheid toelaten van een persoon in een slijtlokaliteit, of horecalokaliteit of op een terras, in kennelijke staat van dronkenschap of onder invloed van andere psychotrope stoffen	Schriftelijke waarschuwing / proces verbaal	Vergunning schorsen / proces verbaal	Vergunning intrekken / proces verbaal		Eventueel is proces verbaal mogelijk. Maatwerk bij deze overtreding is geboden. Ofwel het strafrechtelijk traject ofwel het bestuursrechtelijk traject wordt gevolgd. Schorsen vergunning kan voor maximaal 12 weken.
	Artikel 20, vijfde lid	Verbod dienst te doen in een slijtlokaliteit of horecalokaliteit in kennelijke staat van dronkenschap of onder invloed van andere psychotrope stoffen	Schriftelijke waarschuwing / proces verbaal	Vergunning schorsen / proces verbaal	Vergunning intrekken / proces verbaal		Eventueel is proces verbaal mogelijk. Maatwerk bij deze overtreding is geboden. Ofwel het strafrechtelijk traject ofwel het bestuursrechtelijk traject wordt gevolgd. Schorsen vergunning kan voor maximaal 12 weken.

ALCOHOLWET							
Object gericht toezicht	Overtreding van artikel	Korte omschrijving	Actie na 1 ^e constatering	Actie na 2 ^e constatering	Actie na 3 ^e constatering	Actie na 4 ^e constatering	
	Artikel 21	Verstrekken van alcoholhoudende drank, met het vermoeden van verstoring openbare orde, veiligheid of zedelijkheid	Proces verbaal vooraankondiging last onder dwangsom van € 1.000,- per overtreding met een maximum van € 3.000,- en een zienswijzetermijn van één week. Na beoordeling zienswijze last onder dwangsom opleggen.	Proces verbaal – Dwangsom innen	Proces verbaal - Als maximale last onder dwangsom is bereikt en bij voortduring overtreding hogere last onder dwangsom: € 2.000,- per overtreding met een maximum van € 6.000,-.	Proces verbaal – Intrekking vergunning	Er is geen bestuurlijke boete mogelijk. Openbare orde problematiek, waarbij strafrechtelijk en bestuursrechtelijk moet worden opgetreden.
	Artikel 22, eerste lid	Alcoholverbod bij tankstations, winkels bij wegrestaurants en andere ruimten langs de autosnelweg die geen horecabedrijf zijn	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.	Intrekken van de vergunning	
	Artikel 24, eerste lid	Leidinggevende of persoon aangewezen krachtens art 30b op vergunning/aanhangsel vermeld of onmiddellijk leidinggevende als bedoeld in art 8, zesde lid is niet aanwezig	Schriftelijke waarschuwing	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete verhoging met 50% o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Vergunning schorsen cq intrekken van de vergunning	
	Artikel 24, tweede lid, onder a, b en c	Geen leidinggevende die vermeld is op vergunning of aanhangsel of barvrijwilliger aanwezig	Schriftelijke waarschuwing	Bestuurlijke boete - verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Vergunning schorsen voor één week.	Intrekken van de vergunning	
	Artikel 24, derde lid	Personen <16 jaar slijten of tappen.	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete - verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Vergunning schorsen voor één week.	Intrekken van de vergunning	Volgens artikel 24, vijfde lid is lid 3 niet van toepassing op personen die nog geen 16 jaar zijn en die alcoholhoudende drank verstrekken in het kader van onderwijs als bedoeld in bepaalde artikelen van de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra.
	Artikel 25, eerste lid, onder a	In die ruimte alcoholhoudende drank aanwezig te hebben, tenzij (....)	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete - verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Vergunning schorsen voor één week.	Intrekken van de vergunning	
	Artikel 25, eerste lid, onder b	In de voor publiek niet toegankelijke delen van die ruimte alcoholhoudende drank in voorraad te hebben, tenzij (....)	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete - verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Vergunning schorsen voor één week.	Intrekken van de vergunning	
	Artikel 25, tweede lid	Toelaten dat alcoholhoudende drank in voor publiek geopende ruimte wordt genuttigd, anders dan in de rechtmatige uitoefening van het horecabedrijf (uitzondering > bedoeld in artikel 13, tweede lid)	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete - verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Vergunning schorsen voor één week.	Intrekken van de vergunning	

ALCOHOLWET							
Object gericht toezicht	Overtreding van artikel	Korte omschrijving	Actie na 1 ^e constatering	Actie na 2 ^e constatering	Actie na 3 ^e constatering	Actie na 4 ^e constatering	
	Artikel 29, derde lid	Niet aanwezig hebben van de vergunning in de inrichting	Schriftelijke waarschuwing	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete - verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.	Hersteltermijn van telkens 4 dagen
	Artikel 30	Geen (tijdige) melding van verandering van de inrichting indien deze niet meer voldoet aan omschrijving in vergunning	Schriftelijke waarschuwing	Dwangsomprocedure	Vergunning schorsen voor vier weken	Vergunning intrekken	Bij tijdige melding kan een gewijzigde vergunning worden verleend, indien aan de inrichtingseisen wordt voldaan. Grondslag ligt in artikel 31, eerste lid, sub d.
	Artikel 31, eerste lid	Onjuiste of onvolledige verstrekte gegevens	Intrekken				Verplichte intrekkinggrond
	Artikel 31, tweede lid	Vergunninghouder dient zich aan de wet en voorschriften van de vergunning te houden	Maatwerk				Schorsing (o.g.v. art. 32) of intrekking o.g.v. art. 31
	Artikel 31, derde lid	Er is sprake van het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteits-beoordelingen door het openbaar bestuur	Maatwerk				Schorsing (o.g.v. art. 32) of intrekking o.g.v. art. 31
	Artikel 35, tweede lid	Overtreding van voorschriften gesteld aan ontheffing	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.	Ontheffing intrekken	
	Artikel 35, vierde lid	Ontheffing/afschrift dient aanwezig te zijn	Bestuurlijke boete	Bestuurlijke boete – verhoging met 50 % o.g.v. artikel 7.3, derde lid Alcoholbesluit	Bestuurlijke boete – verhoging met 100 % o.g.v. artikel 7.3, vierde lid Alcoholbesluit (indien er nog geen 12 maanden zijn verlopen sinds de eerste van die bestuurlijke boetes onherroepelijk is geworden.	Ontheffing intrekken	
	Artikel 38	Onjuiste gegevens verstrekken bij aanvraag	Maatwerk				Er zijn meerdere mogelijkheden na 1e constatering. Intrekking van de vergunning o.g.v. art 31, eerste lid, onder a of opleggen bestuurlijke boete cat. C

Tenzij anders vermeld kan zowel een bestuurlijke boete als een proces-verbaal worden opgemaakt. Het opmaken van een proces-verbaal dient in overleg met de OvJ te gebeuren.

Sanctie	Grondslag	Toepassen mogelijk bij overtreding van artikel
Intrekken vergunning/ ontheffing en/of schorsing	Artikel 31 geeft imperatieve en facultatieve intrekkinggronden. Artikel 32 schorsing.	Alles behalve 3, 9 vijfde lid, 17, 18, 19, 22, 25 en 45
Bestuurlijke boete	O.b.v. artikel 44a, eerste lid Alcoholwet	De burgemeester kan een bestuurlijke boete opleggen ter zake van overtreding binnen zijn gemeente van het bij of krachtens de artikelen 3, 4, 9, derde, vierde en vijfde lid, 12 tot en met 19, 20, eerste tot en met derde lid, 22, eerste en tweede lid, 24, 25, behoudens het derde lid, 25a tot en met 25d, 29, derde lid, 35, tweede en vierde lid, of 38 gestelde. (artikel 44a lid 1)
Dwangsom/bestuursdwang	O.b.v. artikel 125, derde lid Gemeentewet. Artikel 5:32 Awb. Artikel 44, eerste lid, 36 en 44, vierde lid Alcoholwet	Alles behalve 9 vijfde lid, 20 vierde en vijfde lid, 21, 22 tweede lid en 45
Strafrecht	Wet economische delicten en Richtlijn strafvordering. Voor art. 45 en art. 45a geldt het commune strafrecht.	Alles behalve 9 vijfde lid en 29
Three strikes out	O.b.v. artikel 44, eerste lid Alcoholwet.	artikel 20 eerste lid